

Myös museoalan ammattilaiset kovilla koronavirustilanteen takia

Olemme keskellä ennennäkemätöntä poikkeustilannetta - pandemiaa, joka vaikuttaa ihmisiin ja yhteiskuntaan äärettömän paljon. Huoli ihmisten terveydestä on meillä kaikilla ensisijainen, mutta taustalla painaa huoli toimeentulosta ja sitä kautta hyvinvoinnista ja terveydestä.

Museot joutuivat tahtomattaan kurimukseen - museoista riippumattomasta syystä ne laitettiin kiinni. Toimenpide oli välttämätön osana muita pakkolain toimenpiteitä. Mutta koronavirustilanteen vaikutus museoiden omarahoitukseen on dramaattinen. Monen museon omarahoitus lippu- ja myymälätuloineen on normaalioloissa jopa 30 prosenttia koko rahoituksesta.

Olemme olleet yhteydessä opetus- ja kulttuuriministeriöön ja ministeriön tiedossa on kulttuurialan vaikea tilanne. Valtionosuuksien osalta on käynnissä selvitystyö. Kuten ministerit ovat julkisuudessa todenneet, keinoja kulttuurialan tukemiseen selvitetään koko ajan.

Suomen museoliiton arvion perusteella koronaviruksen vaikutukset museoiden tuottoihin ovat noin 5,4 miljoonaa euroa, jos poikkeustilanne jatkuu 31.5. saakka. Jos poikkeustilanne jatkuu kesäsesongin yli eli 31.8. asti, tuottomenetykset ovat noin 16 miljoonaa euroa.

Museoalan ammattiliitto peräänkuuluttaa aktiivisia toimia niin rahoituksen tukipakettien kuin museotöiden uudelleenorganisoimisen puolesta. Myös museot tarvitsevat valtiolta kriisitukea paikataksaan menetettyjä pääsymaksu- ja myyntituottoja toiminnan ja henkilöstömenojen kattamiseen.

Museo-organisaatiot joutuvat miettimään vähiten haitallisia ratkaisuja sekä selviämistä lakisääteisistä velvoitteista. Iso osa museotyötä tehdään yleisölle näkymättömästi kulisissa. Tätä työtä on tehtävissä, vaikka museot ovat kiinni. Toivommekin malttia myös museotoimintaa hallinnoivilta tahoilta; pyritään ensisijaisesti uudelleenjärjestämään töitä ja vasta viimeisenä keinona turvautumaan lomautuksiin.

Mitä museoissa voidaan tehdä henkilöstön hyväksi koronavirustilanteessa?

- 1) **Etätyötä** tulisi suosia niin paljon kuin mahdollista kaikin keinoin. Huomioidaan työolosuhteiden turvallisuus ja muistetaan etenkin henkilökunnan riskiryhmät.
- 2) **Työn uudelleenorganisoiminen** ja järjestely. Museoissa on valtavasti työtä, jota ei normaalisti ehditä tekemään. Esimerkiksi asiakaspalveluhenkilöstölle voi löytyä korvaavia työtehtäviä uudelleenjärjestelyin.
- 3) **Verkkomateriaalin** ottaminen vielä aktiivisemmin käyttöön. Voivatko museot vastata esimerkiksi tämän hetken etäopetustarpeisiin toteuttamalla opetusvideoita tai opastuksia koululaisille? Nyt on aika lisätä digitaalisten kanavien käyttöä.
- 4) **Uuden opiskelu.** Henkilöstöllä on ainutlaatuinen tilaisuus kehittää asiantuntijuuttaan ja syventää osaamistaan opiskelemalla.

Muitakin toimenpiteitä on varmasti löydettävissä ja näistä monet helpottavat palaamista normaalitilanteeseen epidemian jälkeen.

Museoiden talous on haavoittuva, museoiden täytyy pystyä ylläpitämään kokoelmia ja kiinteistöjä sekä huolehtia henkilökunnasta. Jo käynnissä ja suunnitteilla olevat näyttelyt ja hankkeet luovat kustannuksia. On myös yhteiskunnan ja työntekijän kannalta tärkeää, että instituutiot pysyvät pystyssä, jotta ihmisillä on työpaikka mihin palata.

20.3.2020

Museoalan ammattiliittoon on tullut jäsenkyselyitä koronavirustilanteeseen ja työsuhteisiin liittyen. Jäsenistömme on ymmärrettävästi syvästi huolissaan museoiden tilanteesta.

Lakimiehemme Akavan Erityisaloissa ovat vastanneet jäsenistön usein kysytyihin kysymyksiin. Kysymyksiä päivitetään kotisivuillemme www.museoalanammattiliitto.fi ja www.akavanerityisalat.fi

Valtionavustusten ja muidenkin toimialan asioiden osalta vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin löytyy OKM:n sivuilta osoitteesta <https://minedu.fi/koronavirus-ja-varautuminen>

Yhdessä ja toisistamme huolta pitäen selviämme tästä epidemiasta.

Museoalan ammattiliitto MAL ry

Katariina Mäkelä
toiminnanjohtaja
katariina.makela@museoalanammattiliitto.fi

Susanna Säaskilahti
puheenjohtaja
susanna.saaskilahti@fng.fi